

Notitie

Contactpersoon Roland van der Vliet

Datum 8 mei 2015

Kenmerk N001-1229821RVJ-agv-V01-NL

Aanvullende toetsing bestemmingsplan Brink en Orden aan natuurwetgeving

Centraal in deze notitie staat het ontwerpbestemmingsplan Brink en Orden van de gemeente Apeldoorn, waarop een groot aantal zienswijzen is binnengekomen. Een deel van de zienswijzen richt zich op de toetsing van het bestemmingsplan aan natuurwetgeving. Deze notitie beoogt de bezwaren die in de zienswijzen naar voren worden gebracht te beantwoorden vanuit een ecologische achtergrond. Het betreft in principe drie punten: het belang van de bestemming Groen voor natuurwaarden, de mogelijkheid van het omzetten van de functie Wonen naar Werken, en een aanpassing van de hoogte van de lampen binnen de bestemming Sport.

Het belang van de bestemming Groen

Dit punt heeft betrekking op de beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet (hierna Ffw). Het betreft alleen een beschouwing over (stikt) beschermde soorten zoals deze zijn opgenomen in de tabellen 2 en 3 van de Ffw, alsmede broedvogels. Tabel 1-soorten worden hieronder verder niet behandeld, omdat bij Algemene Maatregel van Bestuur in het kader van de Ffw van begin 2005 is bepaald dat een aantal algemene soorten verstoord mag worden zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Deze worden sindsdien tabel 1-soorten genoemd. Het gaat hierbij om de activiteiten 'Beheer en onderhoud', 'Bestendig gebruik' en 'Ruimtelijke ontwikkeling'.

In het ontwerpbestemmingsplan zijn de aanwezige grotere perken en bosschages bestemd als Groen. Ook een park als het Sprengpark valt hieronder. Overig openbaar groen valt binnen de verkeersbestemming. De bestemming Groen verschilt van de bestemming Natuur, omdat de laatste bestemming de beschermde natuurwaarden (gebieden en soorten) omvat. De delen met de bestemming Groen en Verkeer liggen binnen de bebouwde kom, zijn veelal klein in oppervlak en bestaan veelal uit aanplant van heesters, struiken en bomen van uitheemse oorsprong. Groen wordt intensief gebruikt.

(Strikt) Beschermde planten en dieren uit de tabellen 2 en 3 van de Ffw komen weinig voor in het bestemmingsplangebied. In aantallen en verspreiding betreft de voornaamste uitzondering broedvogels waarvan de nesten zich in dergelijke groenvoorzieningen kunnen bevinden. In de planning bij werkzaamheden is het raadzaam om met het broedseizoen van vogels rekening te houden. Een tweede uitzondering betreft het mogelijke gebruik van dergelijke bestemmingen

door vleermuizen. Kleine perken zijn ongeschikt behalve eventueel als paarverblijfplaats door de ruige dwergvleermuis. Deze soort roept vanuit bomen en dergelijke plekken dienen als verblijfplaats te worden aangemerkt zodat deze beschermd zijn volgens de Ffw. Grotere oppervlakten kunnen echter dienst doen als foerageergebied en/of vliegroute. In oudere bomen kunnen verblijfplaatsen van boombewonende soorten voorkomen. Tenslotte komen er lokaal binnen het bestemmingsplangebied (strikt) beschermde soorten voor als ringslang en eekhoorn. Ook diverse soorten beschermde planten kunnen voorkomen. *In het geval er sprake is van een Ruimtelijke Ontwikkeling waardoor het oppervlak van de functie van Groen verkleint is vanwege de Ffw aanvullend onderzoek nodig vanwege het mogelijke voorkomen van (strikt) beschermde soorten. Voor dergelijke soorten geldt dat in beeld moet zijn waar en hoe deze gebruik maken van het gebied. Over het algemeen zijn bij aanwezigheid mitigerende maatregelen nodig. Deze verschillen per soort en situatie. Aard en omvang zijn dusdanig dat het bestemmingsplan deze niet in de weg staan. Voor werkzaamheden die vallen onder regulier Beheer en Onderhoud is het noodzakelijk dat gewerkt wordt via een goedgekeurde gedragscode.*

Mogelijke omzetting van functie Wonen naar Werken

Dit punt heeft betrekking op de beschermde natuurwaarden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna Nbw). Het betreft eventuele effecten van extra stikstofuitstoot op beschermde habitattypen.

Het ontwerpbestemmingsplan maakt mogelijk dat de bestaande woonfunctie van langs de drukkere verkeerswegen aanwezige (half)vrijstaande woningen wordt omgezet naar bijvoorbeeld kantoor of bedrijf. Het is het voornemen om dit maximaal 10 keer toe te staan maar zodanig dat deze omzettingen alleen kunnen plaatsvinden bij panden die niet aan elkaar grenzen. Een omzetting zou een aantrekkende werking kunnen hebben van autoverkeer zodat er meer stikstofuitstoot plaatsvindt. Dit kan weer een probleem vormen voor beschermde natuurwaarden (habitattypen) binnen het Natura 2000-gebied Veluwe.

Uitgegaan mag worden van een kleine verkeerstoename omdat panden met de bestemming Werk een verkeersaantrekkende werking hebben. Omdat het heersende verkeersbeeld wordt bepaald door drukkere verkeerswegen worden negatieve effecten uitgesloten vanwege de inachtneming dat alleen bestaande woonfunctie van langs de drukkere verkeerswegen aanwezige (half)vrijstaande woningen kan worden omgezet.

Aanpassing van lichthoogte

Het punt heeft betrekking op de beschermde waarden in het kader van de Ffw én de Nbw. Lichtgevoelig zijn in dit verband vleermuissoorten. In principe kunnen er ook effecten optreden op nachttactieve soorten waarvoor het Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen. Voor twee van deze soorten geldt een instandhoudingsdoelstelling namelijk meervleermuis en nachtzwaluw. De

meervleermuis is alleen als kwalificerende soort aangewezen vanwege de aanwezigheid van overwinterende exemplaren in bunkers en (ijs)kelders. Zij zijn tijdens die periode in winterslaap en dus niet actief. Deze locaties liggen niet in de buurt van Apeldoorn.

De nachtzwaluw broedt op kapvlaktes en heideterreinen die niet door licht vanuit het plangebied kunnen worden beschenen. Wel foerageert de soort in een ruimere omgeving van zijn nest op vliegende insecten. Hoewel licht insecten aan kan trekken, kan een verhoogde concentratie aan voedsel geen negatief effect hebben op deze soort. Licht lijkt overigens deze nachtzwaluwsoorten niet te verstoren tijdens het foerageren (Ingels et al. 1999 in Revista Brasileira de Biologia). Uit het aanwijzingsbesluit is te lezen dat de stand van de nachtzwaluw in de periode 1999-2003 voldoet aan de instandhoudingsdoelstelling van 610 broedparen voor de gehele Veluwe. Omdat de trend van de nachtzwaluw in het Natura 2000-gebied Veluwe in recente jaren (sinds 2004) positief is (www.sovon.nl), kunnen effecten op de nachtzwaluw worden uitgesloten. Zodoende worden effecten hier alleen beschreven vanuit de Ffw. Effecten van verlichting kunnen optreden op het voorkomen van vleermuizen. Bepaalde soorten vermijden plekken met veel licht.

Voor de bestemming Sport wordt nu een hoogtemaat van 18 meter toegestaan. De wens is echter dat dit ook 19 meter kan zijn. In het geval dit het verhogen van bestaande verlichtingsmasten betreft, zijn de effecten van dit verschil in hoogte op het voorkomen van vleermuizen nihil. Het maakt voor deze soorten immers niet uit of deze lichtbronnen op 18 meter of op 19 meter zijn. De verstrooiing van licht zal namelijk vergelijkbaar zijn.

In het geval van nieuwe lichtmasten op 19 meter hoogte gelden de overwegingen zoals in het eerdere Tauw-rapport (met kenmerk R001-1225258AIH-aao-V02-NL) zijn verwoord. "Voor alle soorten die in het plangebied kunnen voorkomen bestaan er in de praktijk ruime mogelijkheden om effecten te voorkomen of te minimaliseren door een passende locatiekeuze, inrichting en uitvoeringstijdstip. ... Hierbij is het werken volgens een gericht plan of werkprotocol noodzakelijk. ... Voor tabel 3-soorten en vogels zal aangetoond moeten worden dat een overtreding van de verbodsbepalingen effectief kan worden voorkomen." *Mitigerende maatregelen kunnen getroffen worden om verstrooiing zo gering mogelijk te laten zijn zodat vleermuizen geen last hebben van het strooilicht.*